

/2014

Előkészítésben részt vett:

Bánkutiné Katona Mária irodavezető

Nagyné Talabér Anikó osztályvezető

ELŐTERJESZTÉS

az önkormányzat 2013. évi adóztatási tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény rendelkezései szerint a képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

A beszámoló az önkormányzati adóhatóság zárt rendszerű helyi adónyilvántartásán és a központi iktató nyilvántartásán alapul.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzat 2013. évi adóztatási tevékenységéről szóló beszámolót megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

Határozati javaslat

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontjára történő hivatkozással az önkormányzat 2013. évi helyi adózási tevékenységéről szóló beszámolót – jelen határozat mellékletét képező tartalommal – elfogadja.

Határidő: 2014.

Felelős: Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője

Hatvan, 2014. április 16.

dr. Szikszai Márta

jegyző

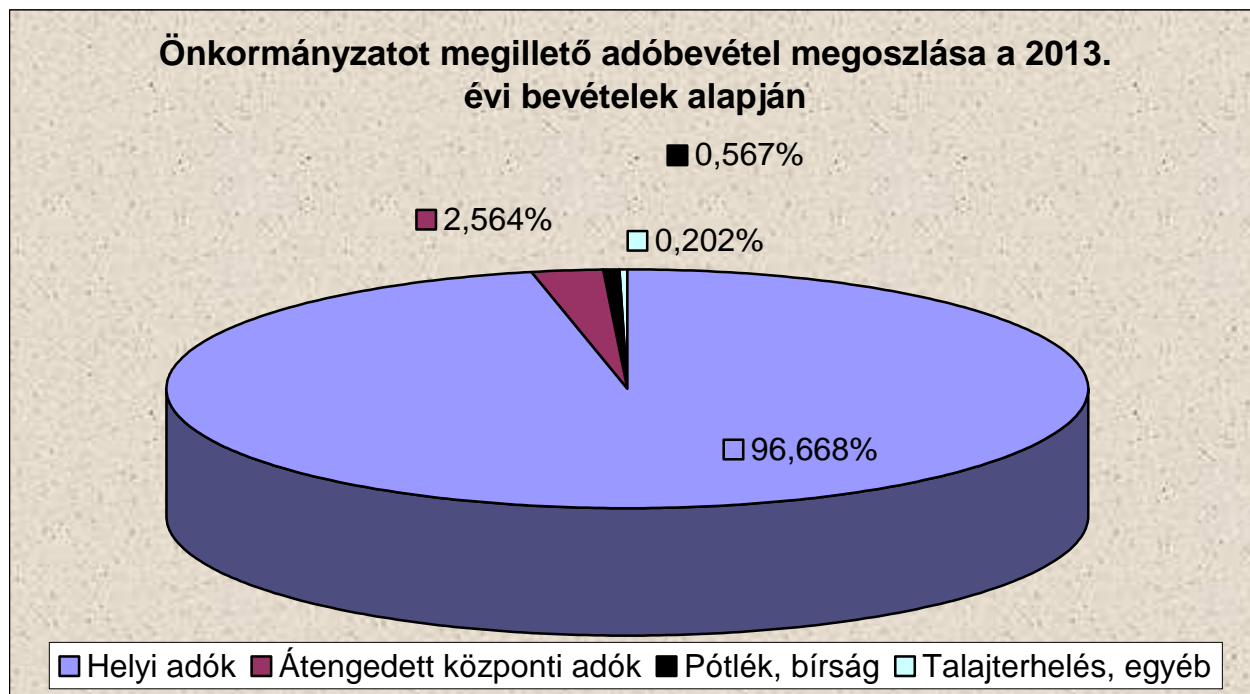
Beszámoló

az önkormányzat 2013. évi adóztatási tevékenységéről

A 2013. évi helyi adóztatásról, és az adóbevételek alakulásáról a következő tájékoztatást adom:

Hatvan Város Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból származó bevétel), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók és bírságok (gépjárműadó, adók módjára kimutatott közigazgatási bírságok egy része) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illették meg.

Adók fajtái	Befolyt bevétel (Ft)	százalékos megoszlás (%)
Helyi adók	2.243.058.807.-	96,668
Átengedett központi adók (gépjárműadó)	59.489.335.-	2,564
Pótlék, bírság	13.152.525.-	0,567
Egyéb bevételek, talajterhelés	4.679.917.-	0,202

Forrás: 2013. évi zárási összesítő

A 2013. évre tervezett adóbevételek eredeti előirányzata (1.865 MFt) az előző 2012. évi előirányzatnál 64,8 millió forinttal kisebb összegben került betervezésre és elfogadásra. Ennek elsődleges oka, hogy a gépjárműadó bevételek 60%-a már a központi költségvetést növeli és csak a befolyt bevétel 40%-a marad önkormányzati bevétel. A helyi adóbevételek tervezett eredeti előirányzata a múlt évi előirányzathoz képest nem változott.

A befolyt és felhasználható helyi adóbevételek 399.450.- eFt-tal meghaladták a múlt év eredményét. Az önkormányzat adóbevételei a tervezett eredeti előirányzathoz képest a vállalkozások feltöltési kötelezettségének következtében 124%-ban teljesültek, így a 2013. évben összességében 2.315.700.- eFt adóbevétel realizálódott. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint a költségvetés tervezésénél biztos bevételeket lehet figyelembe venni, ezért az előirányzat meghatározásánál a december 20. napján esedékes feltöltési kötelezettség címen befolyt összeggel nem számolhattunk. Az eredeti előirányzat módosítására a tényleges bevétel tükrében év végén került sor.

Az önkormányzati költségvetés működési bevételeinek 87.58%-át teszik ki a helyi adók és adó jellegű bevételek, valamint a bírság és pótlék bevételek.

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) biztosította lehetőségek közül az építményadó, a magánszemélyek kommunális adója, és a helyi iparüzési adó adónemeket működteti. Önkormányzati adóhatósági hatáskörbe tartozik a gépjárművek adóztatása, a talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem és az úgynevezett egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások köre. További feladatot jelentenek az egyes adónemekhez kapcsolódóan a késedelmi pótlék, bírság, illeték, valamint a megszűnt vállalkozók kommunális adója kezelése.

Az adóbevétel négy fő elemre épül:

Vagyoni típusú adó (építményadó)

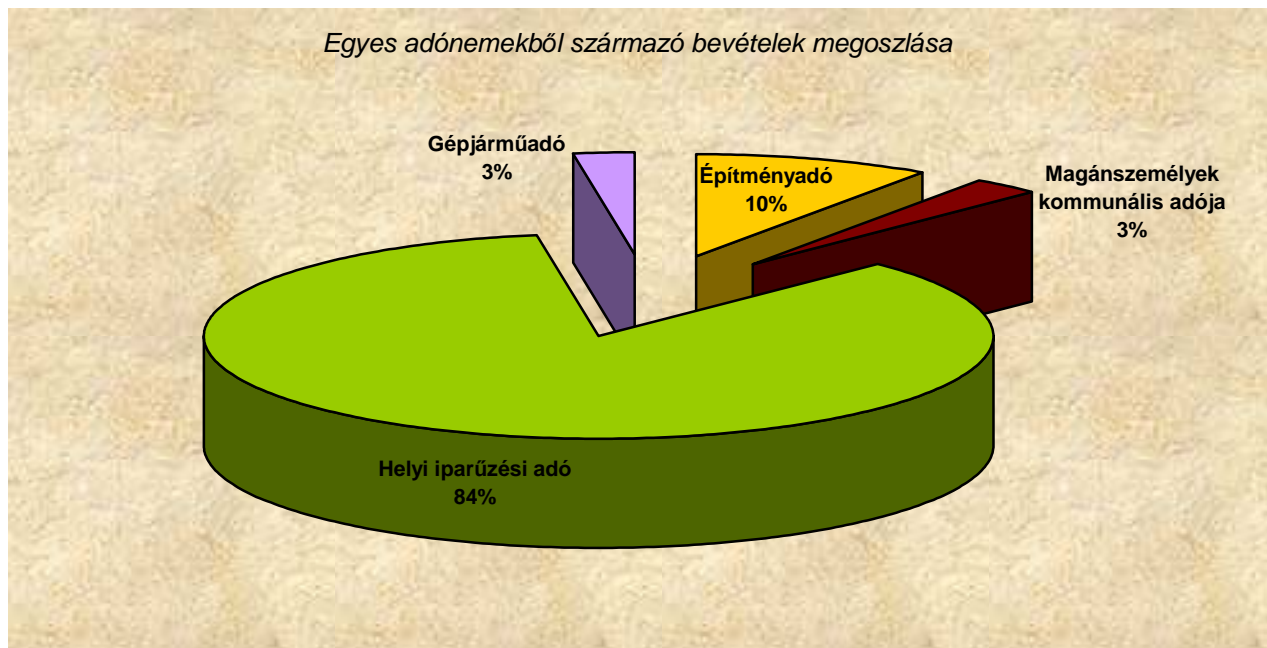
Kommunális adó (magánszemélyek kommunális adója)

Helyi iparüzési adó

Átengedett központi adó (gépjárműadó)

Adóbevételek megoszlása a 2013. éves bevételek figyelembe vételével:

Forrás: 2013. évi zárási összesítő

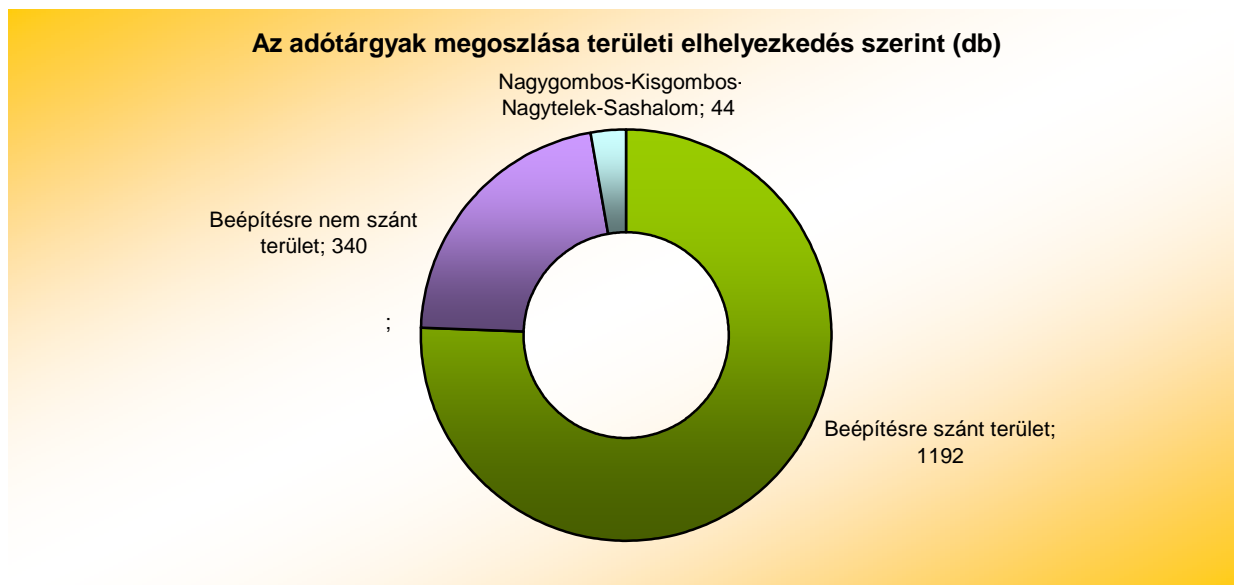
Fenti diagramból látható, hogy az önkormányzatot megillető adójellegű bevételek legjelentősebb részét a helyi iparüzési adóból befolyó összeg teszi ki (84%), de nem elhanyagolható az építmények után megfizetett adórész aránya sem (10%).

Helyi adókkal kapcsolatos adóhatósági feladatok

Építményadó

Az építményadó bevezetéséről 26/1995. (X.26.) önkormányzati rendeletével döntött Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete. Adóköteles minden nem lakás céljára és nem gépjármű tárolás céljára szolgáló épület. Az adó alapja az építmény négyzetméterben meghatározott hasznos alapterülete. Az adó legkisebb mértéke – földrajzi elhelyezkedés és hasznos alapterület alapján – 200 Ft/m², a legmagasabb adómérték 600 Ft/m².

Forrás: 2013. évi Építményadó lajstrom

Az adónemben helyi rendeletünk a Htv.-től eltérő mentességről, kedvezményről nem rendelkezik.

A 2013. évi kivetések zárásakor az éves előírás 206.592.488.- forint volt, míg 2012. évben 210.021.374.- Ft. Az előző évhez viszonyított csökkenés elsősorban nagyobb alapterületű építmények bontására vezethető vissza.

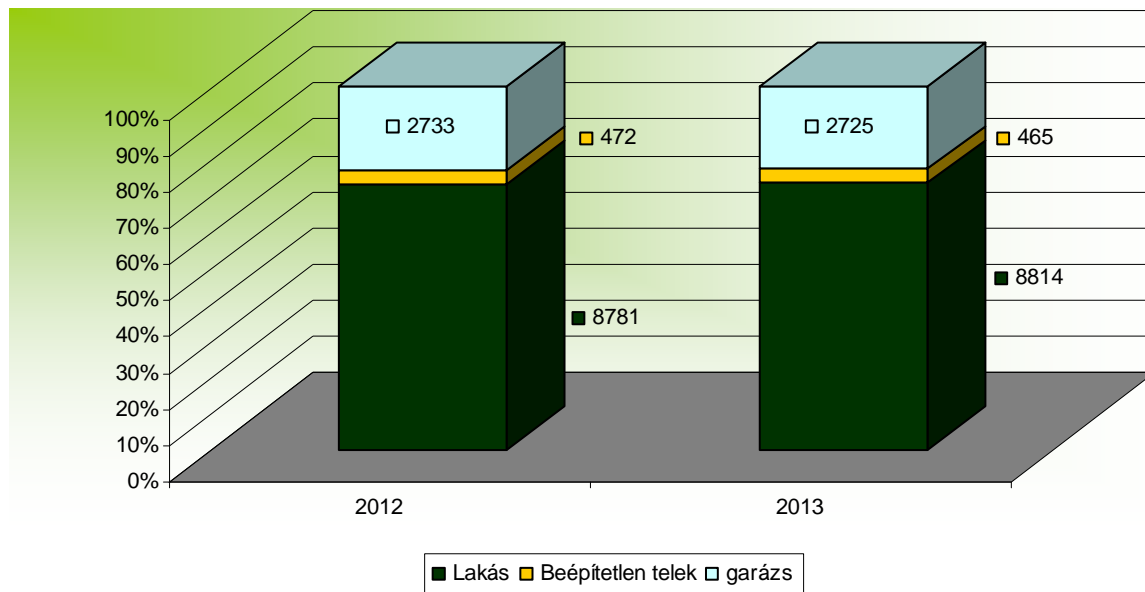
A 2013. adóévben az adónemből tervezett eredeti előirányzat 190 millió forint volt, a teljesítés 221,6 millió forint. A 116,5 %-os teljesítés végrehajtási eljárás eredményeként befolyt bevételnek köszönhető.

Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adója bevezetéséről 1991-ben döntött Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete. Jelenleg a 27/1997. (XI.27.) önkormányzati rendelet szabályozza az adónemet, amelynek mértéke legutóbb a 49/2007. (XI.30.) önkormányzati rendelettel módosult. Adóköteles a lakás és gépjármű tárolásra szolgáló épület, beépítetlen építési telek. Ma – attól függően, hogy az adótárgy hasznos alapterület szerint melyik kategóriába tartozik – a legalacsonyabb adómérték 4560 Ft/ingatlan, a legmagasabb 14440 Ft/ingatlan.

A magánszemélyek kommunális adója megoszlása adótárgyak szerint

Forrás: 2013. évi Magánszemélyek kommunális adója lajstrom

A 2013. évi kivetések zárásakor az éves előírás 67.117.448.- forint volt. Az adótárgyak számában nagyságrendi változás nem következett be.

A 2013. adóévben az adónemből tervezett eredeti előirányzat 60 millió forint volt, a teljesítés 64,9 millió forint. A 108 %-os teljesítés a helyi rendeletben biztosított 10%-os kedvezménynek köszönhetően az önkéntes teljesítésnek és a hatékony végrehajtási cselekményekkel magyarázható.

Az adónemben a helyi rendelet egy lakás után adófizetési kötelezettség alól mentesíti azokat az adóalanyokat, akik az adóévet megelőző évben a 70. életévüket betöltötték. Ezen a címen a beszámolási időszak végén 1919 adózó részesült 13,5 MFt adómentességben.

Kedvezményt biztosít a rendelet azoknak az adóalanyoknak, akik az éves adójukat az első féléves határidőig (március 31.) egy összegben megfizetik. A kedvezmény mértéke az éves adó 10%-a. Ezen a címen 2013. évben 2.439.757.- forint összegű kedvezményben részesültek az adóalanyok.

Vállalkozók kommunális adója

Az adónem 2011. január 01. napján megszűnt, ezért nem terveztünk bevételt ezen a címen. Elévülési időn belül azonban a hátralékok végrehajtásából, vagy ellenőrzés során feltárt adóhiányból is származhat bevétel, amely – tekintettel arra, hogy előre nem számítható, bizonytalan bevétel – nem tervezhető, de a pénzforgalmi számla „él”.

Helyi iparűzési adó

Az adónem 1991. július 1-jén került bevezetésre. Az adó alapja az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az értékesített termék, illetőleg végzett szolgáltatás korrigált nettó árbevétele. Az adó mértéke a beszámolási időszakban az adóalap 1,9%-a. Ideiglenes (építőipari) tevékenység esetén az adó mértéke 3000 Ft/nap.

A bevallási időszakban 1908 adózó terhére 1.416.517.100.- forint adóelőleg-, adóelőleg-kiegészítés (feltöltés) címén 750 MFt került előírásra.

Az önkormányzati rendeletben biztosított mentesség címén 1079 vállalkozó, összesen 14 millió forint összegben mentesült az adó megfizetése alól.

A beszámolási időszakban 90 vállalkozás szűnt meg, 44 új vállalkozás jelentkezett be az adóhatósághoz, 21 fő szünetelteti a vállalkozását. Ebben az időszakban a vállalkozások a 2012. éves bevételről adtak számot. Az adónem tervezésénél az előző évben ténylegesen befolyt adóbevétellel lehetett biztonsággal számolni, ezért az eredeti előirányzatot 1.550.- millió forintban határoztuk meg. A teljesítés 1.956.487.296.-Ft, amely bevétel tartalmazza az adóelőleg-kiegészítés címén történt befizetéseket is.

Önkormányzatoknak átengedett központi adókkal kapcsolatos adóhatósági feladatok

Gépjárműadó

A gépjárműadó nem helyi adó, alkalmazását a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) határozza meg. A gépjárműadó megállapítása a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) által szolgáltatott adatok alapján történik.

A Gjt. alapján a személygépkocsik és motorkerékpárok után fizetendő gépjárműadó a gépjármű hajtómotorjának kW-ban meghatározott teljesítményéhez és a jármű gyártási évéhez igazodik. A beszámolási időszakban adómérték-emelés nem történt. Ennek megfelelően az adó mértéke az előző évi mértékkel egyezően: a gyártási évben és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kW, a gyártási évet követő 4-7. évben 300 Ft/kW, 8-11. évben 230 Ft/kW, 12-15 évben 185 Ft/kW, a gyártási évet követő 16. naptári évben és azt követő naptári években 140 Ft/kW.

A Gjt. alapján autóbusz, vontató, lakópótkocsi esetében az adó alapja a hatósági nyilvántartásban szereplő saját tömeg, míg a tehergépjárművek, pótkocsik esetében a saját tömeg növelve a terhelhetőség 50 %-ával. Az adó mértéke az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után légrugós gépjármű esetében 1200 Ft, más esetben 1380 Ft volt 2013 első félévében. 2013.07.01. napjától a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű tehergépjármű, nyergesvontató, autóbusz esetén 850 Ft az adó mértéke.

A Gjt. tételesen meghatározza az adómentességre jogosultak körét. A beszámolási időszakban az alábbi jogcímek alapján mentesítésre került gépjárművek száma a 2012. adóév adatával (286 db) szemben 46 db. A nagymértékű csökkenést a mozgáskorlátozott kedvezményrel kapcsolatos törvényi változások okozták.

A gépjárműadó bevétel elvonása és a mozgáskorlátozott mentesség az adóalanyok szűkebb körében való érvényesíthetősége miatt a 2013. adóévben az adónemből tervezett eredeti előirányzat 54 millió forint volt, a teljesítés 57,5 millió forint. A 106 %-os teljesítés a hatékony végrehajtási cselekményekkel és a 2013. évig mentesített gépjárművek utáni gépjárműadó megfizetésével magyarázható.

Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó

Ezen adónemnél az adózók továbbra is élnek a jogszabály adta mentességi lehetőségekkel és 5 évet meghaladó időtartamú bérleti szerződést kötnek, így adófizetési kötelezettségük nem keletkezik. A magánszemélyek termőföld bérbeadás utáni jövedelmének adóztatása az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.), valamint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény alapján történik. Ezen adónemben sem bevétel nincs, sem hátralék nem áll fenn.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díjat, a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény rendelkezése értelmében annak az ingatlan-tulajdonosnak/kibocsátónak kell fizetni, aki/amely a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést – ideértve a szennyvíztározót is – alkalmaz. A törvényi szabályozás szerint az önkormányzat a beszedett talajterhelési díjat a környezetvédelmi alapban elkülönítve köteles kezelni, és környezetvédelmi célok megvalósítására köteles felhasználni. A talajterhelési díj kiszámítása a fogyasztott vízmennyiség, az egységdíj és a területérzékenységi szorzó alapján történik. Városunkban a területérzékenységi szorzó: 1,5. A beszámolási időszakban a 2012. évről adtak bevallást, amikor az egységdíj január hónapban 120 Ft/m³, február hónaptól 1200 Ft/m³ volt. Az adókötelezettséget önadózással kell teljesíteni: a naptári évet követő év március 31-ig kell bevallani, és a bevallás beadásával egyidejűleg megfizetni.

A beszámolási időszakban 124 db bevallás érkezett az adóhatósághoz. A fizetési kötelezettség összege: 5.826.870.- forint, a megfizetett adó: 4.111.077.- forint volt. A beszámolási időszak végéig meg nem fizetett adókülönbözetre a végrehajtási eljárást megindítottuk.

Szankciókból származó bevételek

A késedelmi pótlék és bírság a fenti adónemekkel kapcsolatos valamely mulasztás által keletkezett jogkövetkezményhez kapcsolódó adónemeket jelenti. Megfizetésüknél az adóalanyok kis száma tanúsít jogkövető magatartást. A késedelmi pótlék sajátossága, hogy összege folyamatosan változik, ha adótőke tartozás áll fenn. Mértékét a jegybanki alapkamat változása befolyásolja. Ezek a bevételek ritka kivétellel, végrehajtási eljárás eredményeként kerülnek beszedésre. Sem a pótlék, sem a bírság összegét előre tervezni nem lehet, sokban függ az adózási moráltól és a behajtási munka eredményességétől.

A tervezett eredeti előirányzat 9,5 MFt volt. A beszámolási időszakban végrehajtási eljárás eredményeként befolyt bevételnek köszönhetően 13.152.525.- Ft bevétel realizálódott.

Adók módjára behajtandó köztartozások

Mind az egyéb, mind az idegen bevételek esetében az eredeti bevétel jogosultja az állam, vagy bármely más önkormányzaton kívüli szerv. Mivel az eredeti jogosult részére nem fizették meg a kirótt összeget, az önkormányzat köteles behajtani. A két bevétel közötti különbség adóbevételek szempontjából az, hogy amit a törvény egyéb bevételnek nyilvánít, annak beszedett összege teljes egészében az önkormányzat bevételeit gyarapítja, idegen bevételek esetében pedig a kiszabó szervé a bevétel, de itt is előfordul, hogy a beszedett összeg valamely hányada az önkormányzatnál marad.

A beszedéssel kapcsolatos eredményes munkát hátráltatja, hogy a hátralékosok nagy része nem rendelkezik munkahellyel, valós tartózkodási helyük ismeretlen. Önkéntes befizetés útján néhány esetben realizálódik bevétel. Az Art. 161.§ (8) bekezdésének 2013. január 1. napjától hatályos módosítása az adótartozáshoz hasonlóan lehetővé tette az adók módjára behajtandó köztartozások esetében is az ingatlan-tulajdonnal rendelkező adósok ingatlanára történő jelzálogjog bejegyzéssel történő követelés-biztosítást.

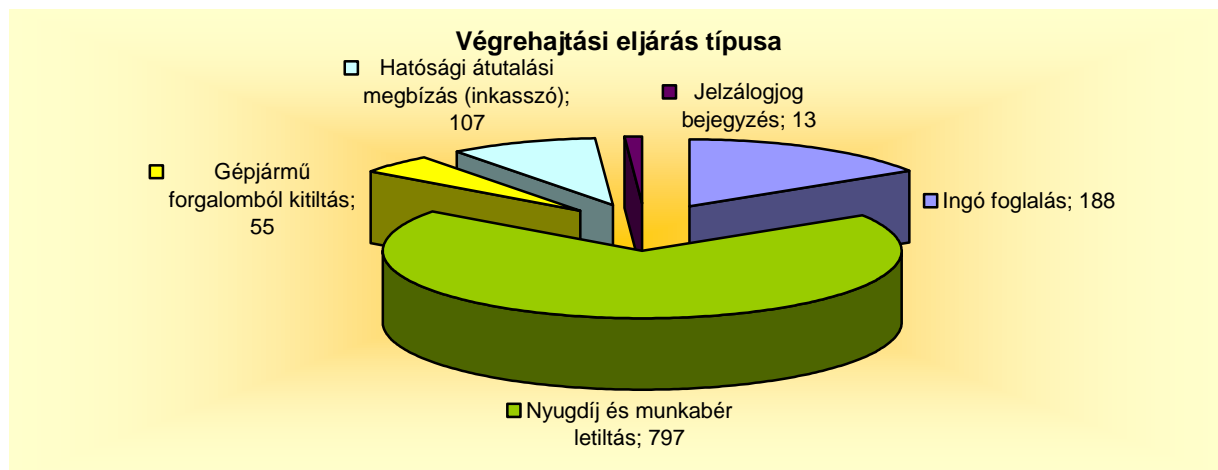
Egyéb bevételek között a beszámolási időszakban 343 hátralékost tartunk nyilván köztartozással. 2013. évben 34 esetben kaptunk megkeresést egyéb címen köztartozás beszedésére, amelyből 568.840.- forintot utaltunk át saját költségvetésbe. A hátralékosok száma a 2012. évhez képest felére csökkent. A hátralékosok számának jelentős csökkenésének oka a helyszíni bírságok elévülés miatti törlése.

Idegen bevételek között tartunk nyilván minden olyan köztartozást, amelynek beszedésére az anyagi törvény adók módjára történő végrehajtásról rendelkezik. Ilyen például a csatorna beruházás költsége, megelőlegezett gyermektartásdíj, közigazgatási díjak, munkaügyi bírságok, jogcím nélküli kifizetések, közigazgatási bírság, stb. Ezek tételenként nagy összegű követelések, amelyeket sikeres végrehajtás után a kimutató szerv pénzforgalmi számlájára kell részben, de többnyire 100%-ban átutalni. A beszámolási időszakban 1102 hátralékost tartottunk nyilván köztartozással. 2013. évben 110 esetben kaptunk megkeresést végrehajtási eljárás megindítására, amelyből 1.515.323.- forintot utaltunk át saját költségvetésbe. A kimutató szerv számlájára 11.496.326.- forint került átutalásra.

Végrehajtási adóigazgatási eljárás

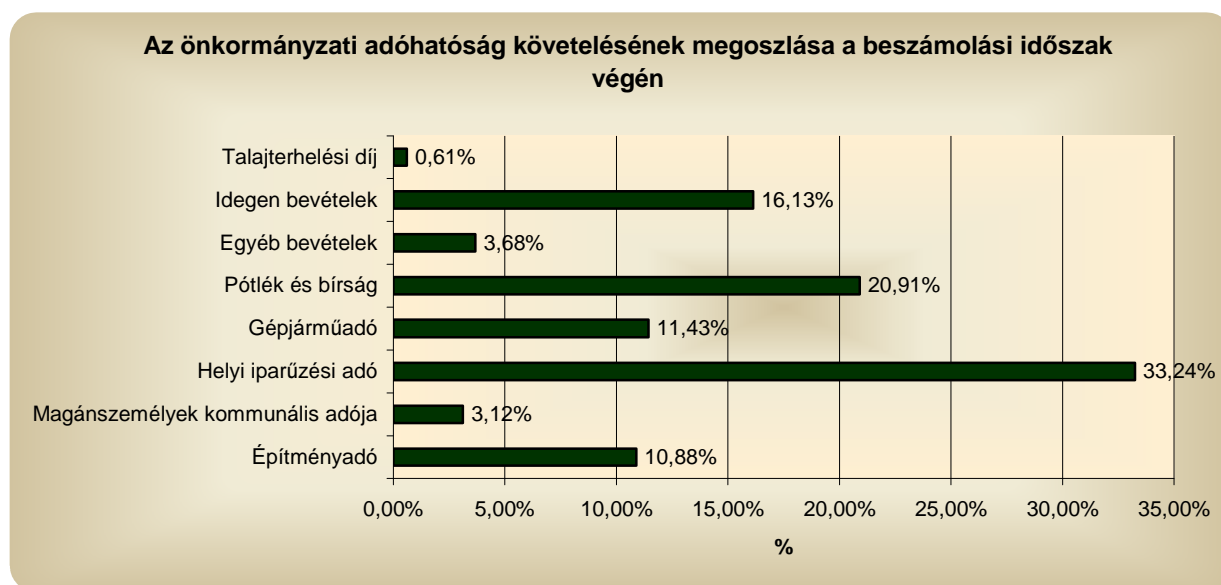
Az esedékességig meg nem fizetett tartozások végrehajtására indított eljárások egész évben folyamatosan történtek. Az alábbi diagramon látható, hogy a beszámolási időszakban milyen típusú végrehajtási cselekményeket milyen arányban fogatosított az önkormányzati adóhatóság.

Forrás: Behajtási cselekmények listája

Az Art. értelmében, ha az adótartozás összege meghaladja az 500 eFt-ot, az ingatlanra végrehatási jogot, ezen összeghatár alatt jelzálogjogot lehet bejegyezni. Nincs olyan hátralék, amelyre ne kezdeményeztük volna a végrehajtási eljárás valamelyik típusát is. Ennek ellenére számtalan eljárás eredménytelenül zárult. Ennek oka elsősorban az Országos Egészségbiztosítási Pénztár elavult munkahely-nyilvántartása, a tulajdonjog-változás bejelentése nélkül értékesített gépjárművek sokasága, valamint a terhelni kívánt pénzforgalmi számlák fedezethiánya.

Forrás: 2013. évi zárási összesítő

Az önkormányzat kintlévőségének mértéke évek óta nagy mértékben nem változik, ennek egyik oka, hogy a felszámolási-, és végelszámolási eljárás alatt lévő cégek száma folyamatosan növekszik. Nem elhanyagolható az úgynevezett „fiktív cégek” megjelenése, amelyeket az illetékes hatóság (pl.:NAV) kezdeményezésére a cégbíróság kényszertörlési eljárást kezdeményez. A cégek jelentős adótartozással rendelkeznek, amelyeket az adóhatóság behajthatatlannak minősíthet, azt ténylegesen törölni csak a felszámolás és a végelszámolás befejezése után az elévülési idő leteltével lehet. Ezekre az összegekre a hitelezői igény benyújtása megtörtént, a felszámolási-, végelszámolási folyamatok évekig elhúzódnak és ezen összegek megtérülése az esetek nagy részében nem biztosított.

Egyéb feladatok:

Az adó kivetésén, nyilvántartásán és beszedésén kívül az ellenőrzési tevékenység az adóhatóság egyik legfontosabb tevékenysége. Az osztályon külön csak ezzel a feladattal foglalkozó dolgozó, illetve dolgozók nincsenek. A felmerülő ellenőrzési feladatokat minden ügyintéző a saját munkaterületén belül látja el. Az adóellenőrzés rendkívül időigényes és szaktudást feltételező munkafolyamat. Az aktuális ellenőrzések a beszámolási időszak végéig nem zárultak le.

Összegzés

Az elmúlt év teljesítménye alapján megállapítható, hogy a költségvetésbe helyi adókból a befolyt bevételek ismeretében a módosított előirányzatot 100,25%-kal, a gépjárműadóban a módosított előirányzatot 95,7%-kal, míg az önkormányzati adóhatóság kezelésében lévő valamennyi adó és adójellegű módosított terv szerinti bevételt 100,1%-kal sikerült teljesíteni.

Az adóbevétel az önkormányzat összes bevételeinek 39,97%-a volt. A gazdasági válság még mindig érződő hatása ellenére a tervet és az önkormányzat költségvetésének saját bevételi forrását sikerült teljesíteni.

